

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДІБЕВІК

UKRAINIAN DAILY

ОФИЦИАЛЬНЫЙ ОРАН ЗАПОМОГОВОТ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGАН OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ГЛАВНИЙ ЦЕНТРИ РИДЖ ХОЛЛ Число 214 Джерси Сити, Н. Дж., пятницу, 14. вересня, 1923. VOL. XXXI No. 214 Jersey City, N. J., Friday, September 14, 1923. ТРИЦЬ СТОЛІТ

ВУГЛЕВІ КУПЦІ ПРОТИ ВУГЛЕВОЇ ЗГОДИ

ВАШІНГТОН, 12. вересня. — Товариство вугільних купців вугля продало федеральній комісії свою заяву, в котрій обжаловує пенсильванського губернатора Піншо, що він зробив угоду між вугільними робітниками та вугільними компаніями в той спосіб, що інтереси публіки та купців вугля пошкоджувалися для інтересів робітників.

Вони просять вугільну комісію, щоб вона розвела широке й докладне слідство над сий контрактом та всею вугільною ситуацією. Вони з обуренням протестують проти заміну губернатора Піншо, що вони тягнуть великі зиски з торгівлі, а зате зі свого боку огорігають перед державним соціалізмом, який вони добачують в пропозиціях та політиці Піншо.

БОРІТБЯ ПРОТИ ХЛЕНА В ОКОЛОГМІ

ТУЛСА, Оклахома, 12. вересня. — Коли стейтсмен губернатор приїхав до свого міста, щоб особисто оглянути виконання воєнного стану стейтсменів військом, до нього підійшли горожанські депутати, заявляючи переважно з місцевих купців, та просила його о знесенні військовому стану.

Губернатор, запрошений делегатом на конференцію, предлажив їм свої слова, під якими він готов звести військовий стан. Губернатор заявив, що велика частина суцільної адміністрації, а передусім іменове присяжних судів знаходиться в руках поганій організації Ку-Клукс-Кляй, та що через це ніякий вимір справедливості для проступків зі цієї організації неможливий; через це губернатор ставить як першу умову знесення військовому стану реалізацію суцільних урядників, які мають нагляд над вибором присяжних судів.

72,000 ЛЮДИН ПОКАРАНО ЗА ПЕРЕСТУПЛЕННЯ ПЕРЕСТУПНОГО ЗАКОНА

ВАШІНГТОН, 12. вересня. — Генеральний прокурор (міністер судівництва) Догерті предлажив президенту Куліджа завіт з виконання прогрібного закону. Ці завіти входять, що від часу виконання закону, т. е. від 16. січня 1920. року, федеральні суди розглядали понад 90 тисяч справ порушення цього закону та що з них 72,489 поінцілювалося засуду обжалованню. Разом всі засудженні покарано на суму 12,367,600 доллрів, а всі визначні карі вносять 3,000 доллрів.

РОБІТНИЧІЙ КОНГРЕС В КАНАДІ

ВАНКУВЕР, Британська Колумбія, 12. вересня. — Тут відбулася 38. річна конвенція канадських промислових юніонів. Однією з головних справ, порушених на конгресі, було питання дальших зносин з Американською Федеральною Праці та Межнародними Промисловими Юніонами. Майнєрський юніон з Нової Шотлії робив рішучі заклики Юніонів Майнєрського юніону Америка та домагалися зрівняти зносини з Федеральною Праці. Остаточно по довгій дискусії постановлено дані остатися в Американській Федеративній Праці.

ШІСТЬ МІЛІОНІВ ДОЛЛАРІВ ЯК ДОПОМОГУ ЯПОНЦІМ

ВАШІНГТОН, 12. вересня. — Американський Червоний Хрест уже переіслав суму 6 міліонів доллрів, яку він хотів зібрати на допомогу жертвам землетрусу в Японії, та вже збирається до суми 6 міліонів.

Місто Нью Йорк заложило зі свого більше як половину.

МОРСЬКІ ФІЛІ ЗНИЩИЛИ МІСТО

МЕКСИКАН, Каліфорнія, 12. вересня. — Тут одержано бездоріжний телеграфовий вістку, що морські філі, якіко англійські тим самим причинами, що японські землетруси, знищили вночі містечко Сан Хосе де Кабо, ідеальний рабство, що осяло на західній набережній Долини Каліфорнії.

Число жертв ще не відоме. Не може бути, однак, бути більше як 500 душ.

Ріжні корабельні підприємства, які повідомили про філі, приказали бачи своїх кораблів вертати до порту та відійти туди в безпечніші місця, нислалі ті зареза друшій приказ йати з товариши рагувати жертви катастрофи в Сан Хосе.

ЗУДАРЕННЯ КОРАБІВ НА МОРІ

ЛОС АНДЖЕЛЕС, Каліфорнія, 12. вересня. — На Тихім Океані недалеко Побит Аргуєво, відомого "добра кораблів", зууарилися зі собою воєнні корабель Тексас та тигровий корабель Сіті Сіффер.

Один корабель наїхав на другого в незвичайно устій місці. Шкоди не була значна, і обоі кораблі могли поїхати, кожний в свою дорозу, наслідком шоків.

ВЖЕ ВПАВ ПЕРШИЙ СНІГ СЬОГО РОКУ

ДЮЛЮТ, Мінесота, 12. вересня. — Коло полудня почав тут шити переіпадний сніг. Температура тоді була 45 степенів.

З невеликої мікроскопія Аренума, Мішнєн, доносили, що там сніг шав 20 міллу.

Вашінгтонське бюро погоди запінувало про шлу струю холодною воздуха, розгнутаючись з Аляски на північ через Мінесоту, Норт Дакоту, Монтану та планують частину степу Вайомінг.

АСКУРАЦІЯ ЗА ЗЛІТНИМИ СОЦІ

НЬО ЙОРК, 12. вересня. — Ньюйорське аскураційне підприємство "Грім Іншуренс Ко. оф Нью Йорк" виплатило Університету штату півтори тисячі доллрів обезпечення за злїтними соці з дня 10. вересня.

Університет заплатив премії \$150, кошти \$500.

ПІЛСУДСЬКІ В РОЛІ МЕМУ-АРСТА

На книгарських полицях Ньюйорка появилася книжка Пилсудського п. з. "Мої спомини про бл. п. Г. Нарutowича". Книжку розкопують, передбачається свійський нахил.

Крім цього Пилсудський задуває далі вилати "Мої спомини з війни з більшовіками" та свої мемуари.

ВІСТАВНИЙ ЖЕБРАК

Ньюйорська поліція арештувала 26-літнього Вілліама Гілі, котрий, не маючи одної руки, жебрає по головних вулицях міста. При ньому найдено 58 доллрів дрібними грошми. Поліція каже, що він має дім в Бостоні, що живе в першорядній ньюйорській готелі та має авто, котре держить в гаражі.

ЖІНКА АДВОКАТА МУРИНА-ВІВІАНКА

Едза Робертсона, Муррина, не обжалованні за убийство, стає перед суд в Беніксенку, що Джерсі, буде боронити Анна Готек. Це перша велика карна розправа, на котрій оборонцем виступає жінка.

БАЛАКУЧІЙ ПРЕМ'ЄР

Доносять з Франції, що французький прем'єр хоче перекласти всіх французьких балакучів. Обличчя він, що в нелі, днів 2. вересня, виголосить 12 промов у французькій провінції Бітоні.

З ЧОГО МОЖНА РОБИТИ ЗАКЛИД У ПОЛЬСЬКІЙ РЕПУБЛІЦІ

"Газета Варшавська" та "Ржечпосполіта" поддали до відомо, що Пилсудський має бути-євангеліком. Інші часисипи стверджують святоїню, що він є римо-католиком!

ДИКИ В КАЛЬСЬКІЙ ПОВОТІ

З Кальсу пишуть нам і з околиці Войвоцка нещадно воно появилася стада диких (дикі кабани). Ховають ціліми гурмиами, по кількохнах шукі і заподіюють шкоди, ці ополаск. Варобіти збіжає, жукурую, що є нещадно лісів падають жертвою кабанів. Доходять до того, що на кількох моргах, за садківних бараболми, як переступають дики, остає лише бадилля, а з бароболми ці сліду. Тому власники цих піль, пераза мусять переробити заміни зотом і засіяти новим зерном. Польовани в кальсцькому повіті заборонили. Наслідком знищення пільзобичувальних.

БОРІТБЯ З АНАЛІФАБЕТИЗМОМ У РОСІ

Російський урядовий орган "Комісар народної просвіти в Росії" Лунинський бачив, що Росія і сівні 1920. року у совітській Росії не буде ніякого аналіфабетизма. Та згідно з останньою статистикою в Росії (європейській) найменше о. коло 19 міліонів, на Україні 12 міліонів, а на Кавказі 1 і пів міліонів аналіфабетів. Топер об'являються праці для поборювання аналіфабетизма.

ПІЛСУДСЬКІ В РОЛІ МЕМУ-АРСТА

На книгарських полицях Ньюйорка появилася книжка Пилсудського п. з. "Мої спомини про бл. п. Г. Нарutowича". Книжку розкопують, передбачається свійський нахил.

Крім цього Пилсудський задуває далі вилати "Мої спомини з війни з більшовіками" та свої мемуари.

З ІСТОРІЇ МІНЕРАЛЬНИХ ВОД

Першим, що давав аказані як штучно фабрикувати мінеральні сірчані води, був італійський лікар Альдебрандіно ді Сіена. Він радив сірку перетарувати сильно у воді. Перші аналізи мінеральних природних вод віднав 1570 р. Леонгард Турнієр у Берліні, в книжці п. з. "Про зимні і теплі мінеральні і металічні води". В цій книжці говорить також, що мінеральні води можна штучно виробляти. Окозо 1735 р. фабрикували у Галле (Німеччина) Франц Горман ріжні штучні води. Він аналізи приписав для алкалічних, горичи і карбонатних соди. Перший апарат для фабриканції мінеральних вод винайшов Ф. Венель, лікар і хемік у Монтепії (Франція). В замкненні начиння вливав сильний квас для розчину соди. Також славний англійський хемік Провелер займався різними фабриканціями окозо р. 1772. Однак фабрикації на велику скало почалися швидко в найновіших часах.

СВІТОВІ ЖИВІ

Згідно з дотеперішніми обчисленнями з усіх держав (за винятком Росії), що рівняється 70 проценом живи цілої Європи, — можна сподіватися, що живина 1923. року будуть більші від попередніх о 21 метричних сотарів, або 17 проценом. Загальна продукція бового більша, як пера світовому війною. З доисненнями продукції Японії й Індії числять прирост на 23 міліони, або 4 проценти супроти живи з року 1922.

БОРІТБЯ З АНАЛІФАБЕТИЗМОМ У РОСІ

Російський урядовий орган "Комісар народної просвіти в Росії" Лунинський бачив, що Росія і сівні 1920. року у совітській Росії не буде ніякого аналіфабетизма. Та згідно з останньою статистикою в Росії (європейській) найменше о. коло 19 міліонів, на Україні 12 міліонів, а на Кавказі 1 і пів міліонів аналіфабетів. Топер об'являються праці для поборювання аналіфабетизма.

З ДОМОЇ П. ЛІСКОВАЦЬКОГО

Перед кількома роками урядовий комісар Народного Дому п. Лисковецький отворив бурсу, до якої приймє 7 ремісничих термінів, а що півні о дозволити північній п. коїсарию трудно, то в прийнятих до бурси північній внокум, "русскости" мислїно, будає, що це не поведеться. Тоді вони опіюються на бруку. Так було з двома Волянцями, які надали до північній а отсе надали з 7 терміновими, які не могли наломитися до "русскости". Згадавши хлопців принама Українська ремісничо-промислова бурса, яка одичає не розіордає, ані відносини до північній. Віа і. вересня прийняли муть до бурси Народного Дому тільки "північній", за яких русскість зиручать родичі, або крєвнї.

ДОРОЖНИКІ ЗАВЕРШЕННЯ В ПОЗНАНІ

Міжкурці північній прийшло в Познані до дорожників завершує на площі Санєжиського. На привному ринку прибаро завершується ще острій форми. Коли селяні і торговці задалася незвичайних ці в порівнянні з цінами попереднього торгу, публіка кинулася на вози і стоїти та почала бавувати: Поліція виявляла безсильною і мусила опорожнити ринки вже о 11. год. перелюдним.

КАТАСТРОФА НА ВІСЛІ

Нещадно трапилася на Віслі недалеко Полоцька катастрофа, яка потягла за собою життя кількадесяти людей. Коли дві лодки, переіжені робітниками, йшлиши на середній річці, зірвалася сильна буря, яка завернула першу лодку. Робітники почали перескакувати на другу "Під наміром тигрєр почав рухатися і друга лодка. Вихор і далеке віддалення від берега уможливили рятують. З кількадесяти людей, які були на лодках, вирятувалося тільки троє дітей, які змогли причепитися до лодки. Решта 34 осіб потонула.

ВИПАТІ ПЛАТЕНЬ ПОЛЬСЬКИХ УРЯДНИКІВ

З Варшави доносили, що платні польських державних урядників будуть виплачуватися в місяці. З початком місяця будуть виплачені основні платні разом з попередніми додатками, в середній місяці платні буде переісена виплата дозримого додатку, обчислюваного статистичними комісіями кожнедр 2 і 16 в місяці.

НІМЕЧЧИНА ПРИЗНАЄ, ЩО ПОТЕРПІЛА НЕВДАЧУ В РУРЦІНІ

БЕРЛІН, 12. вересня. — Німецький прем'єр Штрєзєман заявив шілі в збірному редакторі, що Німеччина зачала вже неформальні переговори з Францією в справі повогони спору і порозуміння.

У своїй бесіді він наставляв невдоволено на те, що Німеччина потерпіла невдачу в боротьбі з окупатійною силою Франції в Руруціні, та що вона готова уступити. Він не сказав, що вона готова зиробити се без застережень, але згодо з тим поглядом казав, що Німеччина у сій справі не буде отягачити.

Найважливішим питанням для Німеччини у сому спорі з Францією, казав він, привернені правдиві відносини в Руруціні. Се ставиться, якщо буде там привернені німецька суверенітет, а се основне домагання Німеччини до окупанта.

Далі він заявив, що Німеччина готова до уступок для Франції, до призначення її відшкодованні і заповук, що сі відшкодовання будуть в озалежену часі справлені.

СТІРЧА ПРЕМ'ЄРІ

ПАРІЖ, 12. вересня. — Дня 21. с. м. приїде сюди британський прем'єр Стенлі Болден на конференції з французьким прем'єром Ріаємондом Пуанкаре.

Вони мають обговорити питання повогони спору з Німеччиною іза Руруціні.

КАЖЕ, ЩО ФРАНЦІЯ НЕ ОПОРОЖНИТЬ РУРЦІНІ

ПАРІЖ, 12. вересня. — Тутешній дельвік "Матен" пише, що Німш обдурюють себе, коли думають, що Франція опорожнить Руруціну на самі тілосі обіцянки Німеччини.

АНТІЯ БОТЬСЯ НІМЕЦЬКО-ФРАНЦУЗЬКОЇ ПРОМИСЛОВОЇ ЄЛІКІ

ЛОНДОН, 12. вересня. — Британські політичні і промислові круги вважали вже з довшого часу, що небаром приїде до порозуміння між французьким і німецьким промислом і до умов на основі взаємного співділення.

Вони вважали, що се буде неможливий аніхді з теперішньої боротьби, але побуюється ті наслідки, бо, як Британія вортать, наслідком такої умови німецький промисл підляе агору і сильно розвинується, переісуючи величчю витворі навіть переднього часу.

НІМЕЧЧИНА ГРОЗІТЬ БЕЗБОРІТТЄ

БЕРЛІН, 12. вересня. — Тутешні часисипи заповідають, що коли справа Руруціні не буде скоро вирішена, то в Німеччині настає велике безборітте наслідком замикання фабрик іза неадастні угаа.

САМОСТІЙНІСТЬ ІРЛАНДІ БУЛІША ЯК ДРУГІЙ ДОМІНІ

ЛОНДОН, 12. вересня. — Голова конституційного комітету Ірландської Вільної Держави, Деврєх Філітс, пише в одній з тутешніх часисипи, що Ірландія на ділі має більшу незалежність аніж другі доміні Великої Британії, бо постійний виявлює ступі в Ірландії є остаточно і казав британського трибуналу в Ірландії садовити.

ПРЕЗІДЕНТ ІРЛАНДІ СПОМІНАЄ БОРЦІВ ЗА ТІ ВІЛІНІСТЬ

ДЖЕНЕВА, Швайцарія, 12. вересня. — Президент Ірландії Кострєвєр вернувся шиті домі разом з другим членом Ірландської правителства, з котрий приїхав був сюди на день прийняті Ірландії в члені Ліги Народів.

Звітний часисипи півніає, що, яке вкріплені зробило на нього прийняті Ірландії в члені Ліги незалежних держав. Він відказав, що вчасі того святочного дня для Ірландії він бачив пера собою тільки боротьбу і мучення за вільну Ірландію — Гріффіта і Коллінса і все думає собі, що вони повинні би бути тут, а не він.

НАСТРІЙ ПРОТИ ІТАЛІЇ СЕРЕД ЧЛЕНІВ ЛІГИ НАРОДІВ

ДЖЕНЕВА, Швайцарія, 12. вересня. — Ант Рала ан 36-рі Ліги Народів не осялилися виступити проти забороти політики Італійського прем'єра і його виступів проти Ліги, але представники малих держав шпиком зазначують розпачі проти Італії.

ІТАЛІЯ НЕ СПІВІТІТЬСЯ ПОКИДАТИ ОСТРОВ КОРФУ

РІМ, 12. вересня. — В тутешній газетних кругах заявляють, що Італійський прем'єр Беніто Муссоліні не подість рішл амбасадорів, коли Італія покине грецький острів Корфу. Наперд, казують Італійські урядовці, Греція мусить показати якимись убути утаємничених членів азіатської Конфєрє, а також сповини всі другі домагання Італії, а шовно годі може бути бесіда про опорожнення острова Корфу і віддачу його грецькій армії.

ШУКАЮТЬ ФРАНЦУЗА В АМЕРИЦІ СПЕРЕД ОВ ЛІТ

ПАРІЖ, 12. вересня. — Французькі суди огордає в американських газетах, що гадляють капітана Леопольда де Валєзарта, котрий приїхав до Америки в 1843 році. Для нього є спокон у Франції у сумі 1,000,000 франків.

СТРАТИ ЛЮДИВ ІЗЗА ЗЕМЕТРУСУ

ТОКІО, столиця Японії, 12. вересня. — Загальні обчисленні страт наслідком землетрушення представляють такі: Згинуло 180,000 осіб. Вони згинули від удару снарядних мурів, в огні, або від залпів буревійних філіан моря. Згинуло чимало померлих, загублених і ранених обчислено на 1,356,749 осіб. Домів зниклих є 315,824.

ДРУКАРНЯ

УКР. НАР. СОЮЗ "СВОБОДА"

ПРИЙМАЄ ЗАХОВЛЕННЯ НА ДРУКОВАННЯ ТИКЕТІ, РОЗКЛАДІВ, АНШЕД, ЧИЕНСЬКИХ КИНОЛОЖОК, СТАТІЙ, КИНОЛОЖОК, КОМЕТІ, ЛІСТОВИХ ПЛАНІВ ДЛЯ БРАТІВ ТОВАРИСТВО СІСТРИВ, ЧАСОПИСІ І ВСІХ ІНШИХ РІЧЕЙ, ЩО ВХОДЯТЬ В СКЛАД ДРУКАРСЬКОГО РОБІ.

РОБОТИ ВИКОНУЄМО ПО НАЯВНІШИМ ШПАХ І НА ЯС

ПРОСИТЬСЯ ВСІ ВИДІЛИ З П. НАРОДІВ УДАВАТИ ЗІ ВСІМИ ЗАХОВЛЕННЯМИ ДО СВОЄІ ВЛАСНОЇ ДРУКАРНІ НА ВАС

33 Grand St., Jersey City, N. J.

